ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย นายอดิศักดิ์ นวลสิงห์

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์

ปริญญา ค.ด. (ภาวะผู้น้ำทางการบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและลักษณะภาวะผู้นำครูพลศึกษา 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการ พัฒนาภาวะผู้นำครูพลศึกษา 3) ประเมินรูปแบบภาวะผู้นำ ครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้น โดยการทดลองใช้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดและองค์ประกอบภาวะผู้นำครูพลศึกษา มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาจาก ผู้เชี่ยวชาญ และขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสำรวจโดยการตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอนพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 680 คน ระยะที่ 2 การออกแบบและปรับปรุงรูปแบบ การพัฒนา ระยะที่ 3 การ ประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้ภาคสนาม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินการ พัฒนา ชุดพัฒนา วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

 องค์ประกอบภาวะผู้นำครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บุคลิกภาพ 2) คุณธรรมจริยธรรม 3) ความรู้ ความสามารถ 4) การพัฒนาตนเอง วิธีการ พัฒนามีวิธี ดังนี้ ได้จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบ และสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของครู พลศึกษาจากการสำรวจครูผู้สอนพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันคอกเฉียงเหนือ

- 2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีส่วนประกอบ ดังนี้คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการพัฒนา ชุดพัฒนา การติดตามและประเมินผล แบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ 1) การปฐมนิเทศและการประเมินตนเอง 2) การฝึกอบรมพัฒนา โดยยึดการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning) ใช้เวลาในการพัฒนา จำนวน 2 วัน 3) การฝึกปฏิบัติการและ 4) การกำกับ ติดตามและประเมินผล ชุดการพัฒนาภาวะผู้นำครู พลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา มี 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 บุคลิกภาพของผู้นำครูพลศึกษา ชุดที่ 2 คุณธรรม จริยธรรมของผู้นำครูพลศึกษา ชุดที่ 3 ความรู้ ความสามารถของครูพล ศึกษาและชุดที่ 4 การพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพครูพลศึกษา ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหา 3) วิธีการพัฒนา 4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ เอกสารอ้างอิงและ
- 5) กิจกรรมการพัฒนาและการติดตามและประเมินผล หลังการพัฒนา 2 สัปดาห์
- 3. ผลของการประเมินรูปแบบ มี 2 ส่วน ความเหมาะสมของรูปแบบ ดังรายละเอียด ต่อไปนี้
- 3.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูพลศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายองค์ประกอบ พบว่า หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ชุดการพัฒนาในแต่ละ องค์ประกอบ และการติดตามและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกองค์ประกอบ
- 3.2 ประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า ผู้ที่เข้ารับการพัฒนาภาวะผู้นำตาม รูปแบบมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามองค์ประกอบภาวะผู้น้ำทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย หรือในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านทุกองค์ประกอบมากที่สุด โดยมีผลการพัฒนา เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 2.66 ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 91.84
- 3.3 ความคงทนของภาวะผู้นำครูพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็น การเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมระยะติดตามกับพฤติกรรมหลังการทดลอง โดยการติด ตามหลัง 2 สัปดาห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวมเพิ่มขึ้นจาก 4.77 เป็น 4.90 เพิ่มขึ้น 0.14 หรือคิดเป็นคัตราร้อยละ 51.93

คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา, ภาวะผู้นำของครูพลศึกษา

TITLE A Model for Developing Leadership of Physical Education

Teachers at Primary Schools under the Office of Primary

Educational Service Area

AUTHOR Adisak Nuansing

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Preecha Kampirapakorn

Asst. Prof. Dr. Chaiya Pawabutra

Asst. Prof. Dr. Vijittra Vonganusith

DEGREE Ed.D. (Leadership in Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) examine the components and characteristics of leadership of physical education teachers at primary schools under the Office of Primary Educational Service Area in the Northeast region; 2) construct and develop a model for developing leadership of physical education teachers; 3) validate the proposed model. The four phases of the Research and Development approach were employed: Phase I was related to conceptual framework, and leadership components of physical education teachers. This phase involved three stages: Stage I document inquiries, Stage II experts' reviews, and Stage III administration of a survey questionnaires for 680 physical education teachers at primary schools under the Office of Primary Educational Service Area in the Northeast region. Phase II was related to a model design and refinement; and Phase II involved a model implementation and conclusion. The data analysis was performed using mean, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The leadership of physical education teachers at primary schools under the Office of Primary Educational Service Area in the Northeast region **compised of** (involved) four components: 1) personality, 2) moral and ethics, 3) knowledge and

competency, 4) self-development for professions of physical education teachers. In addition, developing leadership of physical education teachers at primary schools were done through seven methods: 1) a training workshop, 2) monitoring and evaluation,

- 3) implementation of training packages for physical education leadership development,
- 4) practice in actual setting, 5) workshop participation, 6) knowledge sharing, and
- 7) having a model for physical education teachers' development.
- 2. The developed model consisted of principles, objectives, and development process involving four stages: 1) orientation and self-assessment, 2) a two-day training workshop based on adult learning, 3) practice in actual setting, and 4) monitoring and evaluation. The four volumes of packages for developing leadership of physical education teachers at primary schools comprised 1) objectives, 2) contents, 3) methods, 4) media and learning resources, and references, and 5) development activities, and monitoring and evaluation. The monitoring period was carried out within two weeks after the model implementation.
 - 3. The effectiveness of the developed model was detailed as follows:
- 3.1 The appropriateness of the developed model, as a whole, was at the highest level. Each component in terms of principles, objectives, development process was at the highest level. All components of the development packages, and the monitoring and evaluation were at the highest level.
- 3.2 The developed model had the suitability, as a whole, at the highest level (\bar{X} =4.77). When considering in each component, all components of leadership behaviors of physical education teachers were at the highest level. The percentage point progress was 91.84 with the mean differences at +2.66.
- 3.3 The retention of leadership behaviors of physical education teachers at primary schools, when comparing at the monitoring periods and after the model implementation, showed the percentage point progress of 51.93 with the mean differences at +0.14.

Keywords: Leadership Development model, Leadership of Physical Education Teachers